

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 2 stycznia 2020 r.

DOS-I.7250.67.2019

**Pan
Leszek Wiwala
Prezes-Dyrektor Generalny
Polska Organizacja Przemysłu
i Handlu Naftowego**

W odpowiedzi na petycję z dnia 7 października 2019 r. w sprawie podjęcia stałych działań kontrolnych w zakresie wypełniania przez podmioty przywożące smary do Polski, w rozumieniu *ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne*, obowiązku odzysku i recyklingu, o którym mowa w *ustawie z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej*, informuję, co następuje.

Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2018, poz. 1932) nie zawiera przepisów wskazujących wprost, że kompetencje kontrolne w zakresie jej przestrzegania i stosowania przysługują marszałkowi województwa, jak to ma miejsce np. w przepisach *ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* (Dz. U. z 2019 r. poz. 542 ze zm.) i *ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach* (Dz. U. z 2019 r. poz. 521). Jednakże art. 19 przedmiotowej ustawy nadaje marszałkowi województwa uprawnienia organów podatkowych do opłat produktowych w zakresie stosowania przepisów działu III *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.). W art. 21 § 3 *O. p.* wskazano okoliczności, w których organ podatkowy wydaje decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego (tutaj opłaty produktowej), a mianowicie: jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie zapłacił w całości lub w części podatku (opłaty produktowej), nie złożył deklaracji albo, że wysokość zobowiązania podatkowego (opłaty produktowej) jest inna niż wykazana w deklaracji, albo powstałego zobowiązania nie wykazano.

Ponadto art. 47 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292) stanowi, że kontrole planuje się i przeprowadza po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Decyzję o podjęciu kontroli i jej zakresie mogą uzasadniać informacje uzyskane przez organ, w tym związane z prowadzeniem kontroli u innych przedsiębiorców, czy postępowań wyjaśniających, a także otrzymane informacje sygnałne. Wynika z tego, iż celem przywołanego aktu prawnego oraz niniejszego przepisu było zwiększenie przejrzystości kontroli oraz wprowadzenie jasnych kryteriów dotyczących wyznaczania kolejności kontroli planowych, realizowanych przez organy kontroli. Art. 47 ust. 2 *Prawa przedsiębiorców* wymienia konkretne przypadki, w których organ kontroli nie ma obowiązku uprzedniego dokonania analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej, tj. uzasadnione podejrzenie zagrożenia życia lub zdrowia, uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego oraz uzasadnione podejrzenie innego naruszenia prawnego zakazu lub niedopełnienia prawnego obowiązku w wyniku wykonywania działalności gospodarczej objętej kontrolą.

Kontrole z zakresu opłaty produktowej prowadzone przez marszałka województwa polegają głównie na sprawdzaniu dokumentacji takiej, jak: sprawozdania, umowy, rozliczenia, ewidencje, dokumenty celne, faktury i inne dokumenty księgowe. Urząd obecnie nie dysponuje możliwościami pobierania i badania próbek, jak to ma miejsce w przypadku kontroli prowadzonych przez WIOŚ, czy służby powołane do zwalczania przestępczości.

Reasumując, podjęcie przez organ kontroli musi być uzasadnione i wynikać z określonych przesłanek bądź przepisów prawa. Niemniej jednak, tutejszy organ podatkowy rzetelnie i sumiennie stosował wszelkie możliwe przepisy prawa, celem podjęcia działań zmierzających do zobligowania podmiotów do rozliczania się z opłaty produktowej w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Marszałek Województwa Podlaskiego był jednym z nielicznych, w skali kraju, przedstawicieli samorządu wojewódzkiego restrykcyjnie egzekwującym przepisy prawa z zakresu ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej. Prowadzona również była na bieżąco współpraca z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Białymstoku, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości przez tutejszy organ i konieczności zaangażowania tej instytucji w interwencję.

Zauważyć należy, że ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1355 ze zm.) w art. 2 ust. 1 pkt. 1) lit. f) wskazuje wprost, iż kontrole dotyczące przestrzegania przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej należą do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska.

W załączniku nr 4A do ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej wymieniono podlegające pod obowiązki ustawowe oleje smarowe otrzymane z ropy naftowej, preparaty z ciężkich frakcji, gdzie indziej niesklasyfikowane o symbolu PKWiU 19.20.29.0 oraz preparaty smarowe, dodatki, środki zapobiegające zamarzaniu o symbolu PKWiU 20.59.4. Wymieniono jednocześnie produkty o ww. symbolach podlegające wyłączeniu z przepisów ustawy ze względu na ich przeznaczenie i sposób zastosowania. Z analizy przeprowadzonej przez tut. urząd oraz korelacji kodów CN z symbolami PKWiU wynika, iż pod obowiązki ustawowe dotyczące m. in.

opłaty produktowej mogą podlegać oleje i smary o następujących kodach CN: 2710 19 71, 2710 19 81, 2710 19 83, 2710 19 87, 2710 19 93. Jednakże, głównym wyznacznikiem podlegania produktu pod obowiązki ustawowe będzie jego przeznaczenie lub zastosowanie, czyli ten sam olej lub smar może podlegać obowiązkom, ale też może być z nich wyłączony, jeżeli będzie pełnił funkcję wskazaną w wyłączeniach. Nadmienić należy, iż w ocenie tut. organu, opłata produktowa nie może dotyczyć paliw, które objęte są akcyzą i innymi podatkami wynikającymi z odrębnych przepisów prawa. Zatem marszałek województwa nie posiada kompetencji w zakresie olejów i smarów, które są paliwami według *ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.). Opłacie produktowej podlegają wyłącznie oleje i preparaty smarowe do konkretnych zastosowań, ale nie jako paliwa. Czyli te oleje i smary które według *ustawy Prawo energetyczne* mogą być paliwami, nie podlegają przepisom *ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej*.

Aktualnie prowadzony jest przez marszałków województw publicznie dostępny rejestr, o którym mowa w art. 49 ust. 1 *ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.) zwany „rejestrzem BDO”. W rejestrze tym znajdują się m.in. dane dotyczące podmiotów oraz wprowadzanych na rynek produktów, takich jak oleje i preparaty smarowe. Pozwala to tym samym wielu instytucjom, w tym marszałkowi województwa, wyodrębnić zarejestrowane podmioty wprowadzające na rynek oleje i smary, a następnie skorelować dane z rejestrzem podmiotów przywożących paliwa ciekłe prowadzonym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Dane zawarte w tym dostępnym na stronie internetowej URE rejestrze na pewno będą wykorzystywane przez Marszałka Województwa Podlaskiego do weryfikacji wypełniania przez przedsiębiorców obowiązków związanych z gospodarką odpadami, w tym z rozliczania się z opłaty produktowej, w związku z wprowadzaniem na rynek produktów, takich jak oleje i preparaty smarowe.

Podsumowując, należy zauważyć, iż brak jest podstaw prawnych w zakresie sformalizowania ścisłej współpracy, co do wymiany informacji o przywozie smarów do Polski, pomiędzy samorządem województwa a Urzędem Regulacji Energetyki. Jednakże niezależnie od tego, samorząd województwa prowadził i będzie prowadził wymianę informacji między stosownymi służbami, w razie potrzeby i zamierza dążyć do wyeliminowania nieprawidłowości na rynku wyprawdzających produkty w oparciu o przepisy prawa. Jeśli w wyniku kontroli prowadzonej przez marszałka województwa ustalone zostaną rażące nieprawidłowości w działalności przedsiębiorcy, odpowiednie uprawnione organy zostaną powiadomione o tym fakcie. Ponadto nie wykluczona jest wymiana informacji między instytucjami w oparciu o przepisy *ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429), jak również na podstawie *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.).

wz. Marszałka Województwa
Marek Olbryś
Wicemarszałek
(podpis na oryginale)